

Priopćenje za medije

Luxembourg, 26. listopada 2021.

U rashodima EU-a i dalje postoje pogreške: revizori EU-a pozivaju na dobro buduće financijsko upravljanje financijskim sredstvima za odgovor na pandemiju bolest COVID-19

Iako se u računovodstvenoj dokumentaciji EU-a za financijsku godinu 2020. daje „istinit i točan prikaz stanja” i ocijenjeno je da prihodi ne sadržavaju pogreške, u plaćanjima je i dalje prisutan prevelik broj pogrešaka. To je zaključak godišnjeg izvješća Europskog revizorskog suda (Sud) za financijsku godinu 2020., koje je objavljeno danas. Revizori su drugu godinu zaredom iznijeli nepovoljno mišljenje o rashodima. Također su utvrdili rizike i izazove povezane s uporabom financijskih sredstava EU-a stavljenima na raspolaganje kao odgovor na krizu uzrokovanu koronavirusom i dobrim financijskim upravljanjem tim sredstvima.

Revizori su utvrdili da je ukupna stopa nepravilnosti u rashodima EU-a i dalje postojana te da je 2020. iznosila 2,7 % (baš kao i 2019.). Više od polovice rashoda 2020. obuhvaćenih revizijom (59 %) smatralo se visokorizičnim rashodima, što je dodatno povećanje u odnosu na 2019. (53 %) i prije toga. Pravila i kriteriji prihvatljivosti kojima je ta vrsta rashoda uređena često su složeni pa su stoga i pogreške vjerojatnije. U visokorizičnim rashodima i dalje postoji značajna stopa pogreške, koja je procijenjena na 4,0 % (2019. iznosila je 4,9 %). Revizori su stoga, kao i prethodne godine, zaključili da je stopa pogreške u toj bitnoj skupini rashoda raširena te su iznijeli nepovoljno mišljenje o rashodima EU-a za 2020.

Na temelju revizija koje je Sud proveo, 2020. godine prijavljeno je šest slučajeva u kojima se sumnja na prijevare, što je manje nego 2019., tijekom koje je prijavljeno devet slučajeva. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) pokrenuo je istrage o svim tim slučajevima.

„S obzirom na velike izazove pred nama, moramo i dalje biti oprezni i postati još oprezniji u pogledu financijske stabilnosti EU-a”, izjavio je predsjednik Suda Klaus-Heiner Lehne. „Tijekom sljedećih sedam godina EU će potrošiti znatno više financijskih sredstava nego u prethodnom programskom razdoblju. Svih 27 država članica složilo se o programu oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19, koji će se financirati izdavanjem javnih dužničkih vrijednosnica. Ta odluka označava veliku promjenu u financijama EU-a. Ona podrazumijeva očiglednu potrebu za djelotvornim provjerama načina na koji se novac EU-a troši i provjerama postizanja željenih rezultata.”

Odgovor EU-a na pandemiju bolesti COVID-19 imat će itekako osjetan utjecaj na financije EU-a: za razdoblje 2021. – 2027. kombinirana dodijeljena financijska sredstva iz instrumenta „Next Generation EU” (NGEU) i višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) iznosit će 1 824 milijarde eura,

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke godišnjeg izvješća koje je usvojio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

što je gotovo dvostruko veći iznos potrošnje u odnosu na prethodno razdoblje VFO-a. Imajući to u vidu, revizori ističu rizik od kašnjenja s početkom primjene fondova pod podijeljenim upravljanjem za financijsko razdoblje 2021. – 2027. Zakašnjeli početak utjecao je na i primjenu fondova za financijsko razdoblje 2014. – 2020.

Sud ističe da sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova države članice i dalje iskorištavaju sporije nego što je to bilo planirano. Do kraja 2020., zadnje godine tekućeg sedmogodišnjeg proračuna, isplaćeno je tek 55 % dogovorenih financijskih sredstava EU-a za razdoblje 2014. – 2020. To je dovelo do povećanja nepodmirenenih obveza, koje su do kraja 2020. dosegule iznos od 303,2 milijarde eura, odnosno iznos od gotovo dva godišnja proračuna. Revizori napominju da među državama članicama postoje znatne razlike. Finska je, na primjer, do kraja 2020. iskoristila 79 % ukupnih dodijeljenih sredstava, dok su tri države članice u kojima je stopa iskorištenosti sredstava bila najniža (Italija, Hrvatska i Španjolska) iskoristile samo oko 45 % svojih rezerviranih iznosa.

Od 1. veljače 2020. Ujedinjena Kraljevina više nije država članica EU-a. Revizori navode da je u računovodstvenoj dokumentaciji EU-a na dan 31. prosinca 2020. bilo prikazano potraživanje od Ujedinjene Kraljevine u iznosu od 47,5 milijardi eura na temelju uzajamnih obveza utvrđenih u sporazumu o povlačenju.

Kontekst

Rashodi EU-a 2020. godine iznosili su 173,3 milijarde eura, što čini 1,1 % ukupnog bruto nacionalnog dohotka država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine. Najveći udio u financijskim sredstvima (34,9 %) imalo je područje „Prirodni resursi”. Rashodi u području „Kohezija” imali su udio od 34,3 %, a rashodi u području „Konkurentnost” udio od 13,9 %. Otprilike dvije trećine proračunskih sredstava troše se u okviru podijeljenog upravljanja, sustava u kojem države članice raspoređuju financijska sredstva, odabiru projekte i upravljaju rashodima EU-a.

Svake godine Sud obavlja reviziju prihoda i rashoda EU-a te ispituje je li godišnja računovodstvena dokumentacija pouzdana i jesu li prihodovne i rashodovne transakcije usklađene s važećim pravilima na razini EU-a i država članica.

Računovodstvena dokumentacija EU-a priprema se primjenom računovodstvenih pravila koja se temelje na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor. U računovodstvenoj dokumentaciji prikazuje se financijsko stanje EU-a na kraju prethodne financijske godine i njegovi financijski rezultati tijekom cijele te godine. Financijsko stanje EU-a obuhvaća kratkoročnu i dugoročnu imovinu i obveze njegovih konsolidiranih tijela na kraju godine.

„Pozitivno” mišljenje znači da izneseni podatci pružaju istinit i vjeran prikaz stanja te da su u skladu s pravilima financijskog izvješćivanja. „Uvjetno” mišljenje znači da revizori ne mogu dati pozitivno mišljenje, ali da utvrđeni problemi nisu rašireni. „Nepovoljno” mišljenje izražava se kad postoje sveprisutni problemi.

U svrhu iznošenja revizorskog mišljenja revizori ispituju uzorke transakcija kako bi na temelju statističkih podataka procijenili u kojoj su mjeri u приходima i pojedinačnim rashodovnim područjima prisutne pogreške. Revizori uspoređuju procijenjenu stopu pogreške s pragom od 2 %, koji označava stopu iznad koje se nepravilni prihodi ili rashodi smatraju značajnima. Procijenjena stopa pogreške nije mjerilo prijevare, neučinkovitosti ili nesvrhovitog trošenja sredstava: riječ je o procjeni količine sredstava koja nisu iskorištena u potpunosti u skladu s pravilima EU-a i država članica.

Sud je neovisni vanjski revizor Europske unije. Izvješća i mišljenja Suda ključna su karika u lancu odgovornosti EU-a. Upotrebljavaju se za pozivanje na odgovornost onih koji su zaduženi za provedbu politika i programa EU-a, a to su Komisija, druge institucije i tijela EU-a te administrativna tijela u državama članicama. Sud upozorava na rizike, pruža jamstva, upućuje na nedostatke i primjere dobre

prakse te daje smjernice donositeljima politika i zakonodavcima o tome kako poboljšati upravljanje politikama i programima EU-a.

Godišnje izvješće o proračunu EU-a, godišnje izvješće o europskim razvojnim fondovima, kao i dokument pod nazivom „Sažeti prikaz revizija EU-a za 2020.” dostupni su na: eca.europa.eu.